

czwartek, 09.04.2026

Afryka celem najdłuższej – dotychczas – podróży papieża Leona XIV

11 dni, 4 kraje, 18 przelotów, ponad 16 000 kilometrów: od 13 do 23 kwietnia papież Leon XIV odwiedzi Algierię, Kamerun, Angolę i Gwineę Równikową.

Algieria: Dialog między chrześcijanami a muzułmanami

Jeszcze nigdy papież nie odwiedził Algierii. Ale Leon XIV był już dwukrotnie w tym największym kraju Afryki Północnej, jeszcze jako przeor generalny Zakonu św. Augustyna. Teraz, 13 kwietnia, Algieria, gdzie w 354 roku w obecnym Suk-Ahras urodził się św. Augustyn i zmarł w 430 roku w swoim biskupim mieście Hippo Regius, będzie pierwszym etapem najdłuższej - jak dotąd - podróży zagranicznej papieża, który sprawuje swój pontyfikat od niespełna roku. Do 23 kwietnia Leon XIV odwiedzi cztery kraje na kontynencie afrykańskim. Z Algierii uda się do Kamerunu, Angoli oraz Gwinei Równikowej. Podczas 18 przelotów pokona ponad 16 000 kilometrów.

W późnej starożytności region dzisiejszej Algierii był w przeważającej mierze chrześcijański, ale podczas swojej obecnej podróży Leon XIV spotka niewielu katolików, gdyż stanowią oni zaledwie około 0,2 proc. w większości muzułmańskim społeczeństwie.

We wszystkich czterech krajach na trasie papieskiej podróży po Afryce odczuwane jest dziedzictwo europejskich rządów kolonialnych. W Algierii jest ono współodpowiedzialne za niewielką liczbę katolików. Po krwawo wywalczonej niepodległość od Francji w 1962 roku, kraj opuściły setki tysięcy francuskich Algierczyków, głównie chrześcijan.

Obecnie Kościół katolicki jest jedyną oficjalnie zarejestrowaną wspólnotą chrześcijańską w Algierii. Chociaż napotyka mniej ograniczeń niż Kościoły protestanckie, jego służba socjalna, Caritas, została zamknięta w 2022 roku. Dlatego wizyta papieska skupi się na dialogu między muzułmanami a chrześcijanami oraz umocnieniu lokalnych katolików. W Algierze Leon XIV najpierw odwiedzi Wielki Meczet w Algierze i pomnik upamiętniający wojnę domową. Następnego dnia uda się do Annaby, dawniej Hippo Regius, gdzie będzie sprawował Mszę św. w bazylice św. Augustyna.

Kamerun: pokojowe spotkanie w regionie kryzysów

W Kamerunie jest nadal odczuwany podział byłej niemieckiej kolonii między Francję a Wielką Brytanię. Od dziesięcioleci trwa konflikt między francuskojęzycznym rządem centralnym a mniejszymi anglojęzycznymi częściami kraju, których ludność spotyka się z dyskryminacją.

Sytuacja zaostrzyła się w 2017 roku: przez lata separatyści walczyli z rządowymi siłami bezpieczeństwa; tysiące osób zginęło, a ponad pół miliona zostało przesiedlonych. Korzyści z niepewnej sytuacji czerpią teraz organizacje przestępcze.

Papież Leon XIV ma nadzieję, że spotkanie pokojowe w anglojęzyczny w mieście Bamenda, przyczyni się do ożywienia dialogu między mieszkańcami Kamerunu. Kameruńscy biskupi ufają, że papieska wizyta przyczyni się do jedności w tym zróżnicowanym i podzielonym kraju, na którego północy islamistyczna grupa terrorystyczna Boko Haram regularnie przeprowadza ataki. Będzie to prawdopodobnie

jednym z tematów rozmowy papieża z najstarszym na świecie przywódcą państwa. 93-letni Paul Biya rządzi krajem od 1982 roku, a wolność słowa i prasy jest poważnie ograniczona.

Angola: Msza św. w mieście zbudowanym przez Chińczyków

Za ograniczanie wolności słowa, prasy i zgromadzeń jest krytykowany również prezydent Angoli, João Lourenço. Z powodu inflacji i nierówności społecznych, w kraju wielokrotnie wybuchają strajki i demonstracje. Objął urząd w 2017 roku po swoim partyjnym koledze, José Eduardo dos Santosie, który rządził krajem od 1979 roku. Kadencja Santosa zbiegła się z długą wojną domową po uzyskaniu niepodległości od Portugalii. Wojna zakończyła się dopiero w 2002 roku.

Chociaż Angola jest bogata w zasoby naturalne, takie jak ropa naftowa i diamenty, połowa jej prawie 38 mln mieszkańców jest uważana za biedną. Brak perspektyw jest szczególnie widoczny wśród ludzi młodych, którzy stanowią 64 proc. populacji poniżej 24. roku życia. Oczekuje się, że papież Leon XIV spotka się z wieloma z nich podczas swojej Mszy św. w Kilambie. Miasto, zaplanowane i zbudowane przez Chiny, leży około 30 kilometrów od stolicy, Luandy i oferuje niedrogie mieszkania socjalne z długoterminowymi spłatami kredytów hipotecznych.

Papież uda się również do oddalonego o prawie 800 km miasta Saurimo, do którego podczas wojny domowej uciekło wielu ludzi. Tam, na granicy z Demokratyczną Republiką Konga, znajduje się jedna z największych kopalni diamentów na świecie. W Angoli Leon XIV spotka się niemal wyłącznie z katolikami, którzy stanowią około 40 proc. populacji. Co więcej, Kościół katolicki jest silnie zaangażowany w edukację i opiekę zdrowotną, co również ma podkreślić papieska wizyta.

Bardziej katolicka, Gwinea Równikowa

Jeszcze bardziej katolicka jest Gwinea Równikowa, gdzie prawie 75 proc. z około 1,6 mln mieszkańców to katolicy. Kościół odgrywa tu również znaczącą rolę w edukacji i opiece zdrowotnej. Ukazuje to trasa podróży Leona XIV: były nauczyciel matematyki i fizyki odwiedzi kampus Uniwersytetu Narodowego nazwany jego imieniem, a także szkołę techniczną noszącą imię jego poprzednika, Franciszka. Pierwszym papieżem, który odwiedził ten jedyny hiszpańskojęzyczny kraj Afryki był Jan Paweł II w 1982 roku.

Od 1979 roku krajem rządzi dyktatorsko Teodoro Obiang Nguema Mbasogo. Wyznaczył już swojego następcę, którym będzie jego syn i obecny wiceprezydent, Teodoro Nguema Obiang Mangue, skazany we Francji za pranie brudnych pieniędzy i defraudację środków publicznych.

Znaczna część społeczeństwa żyje poniżej krajowej granicy ubóstwa, a tendencja ta rośnie. Poważnie ograniczone w Gwinei Równikowej są również wolności podstawowe. Papież Leon XIV odwiedzi więźniów w Bacie, największym mieście kraju. Upamiętni również ofiary serii potężnych eksplozji w 2021 roku, w których zginęło ponad 100 osób, a wiele pozostało bez dachu nad głową.

Msza św. na stadionie w byłej stolicy, Malabo, będzie ostatnim punktem wizyty Leona XIV na kontynencie afrykańskim przed powrotem do Rzymu.

Papież o dyplomatycznym tonie

Nie wiadomo, na ile wyraźnie Leon XIV odniesie się do sytuacji politycznej w krajach, które odwiedzi. W przeciwieństwie do swojego poprzednika, Franciszka, który ostatni raz odwiedził kontynent na początku 2023 roku, urodzony w Stanach Zjednoczonych papież często jest powściągliwy w kwestiach politycznych, zazwyczaj wyraża się w sposób dyplomatyczny i pojednawczy. Aby pozostawić trwałe wrażenie na tych krajach i ich przywódcach, musiałby przyjąć inny ton.

Źródło:

<https://www.niedziela.pl/arttykul/122839/>